

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xaverij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

51. Archiepiscopo Goano, baptismi solennia vetante, cessa[n]t,
conuersiones ethnicorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

eius impulsus arcano spiritu, prope incisos rapiente ad amandum quod primum oderant, & quod horruerant expetendum. Quapropter etiam erat apud illos magno in honore Societas, rogabantque quis esset (vri nominabant) Magnus Pater à quo fuerat instituta, inflammataque capacibus studiis ad orbem alterum, & gentes ignotas donis cœlestibus ditandas, idque vno, cui seruebant diuinæ gloriæ pretio. Atque hinc illud prodigiosius ab infans Saxonum adoratoribus, hanc sacræ fidei propagationem bene & magnificè acceptam, ab Christianis misere laceratam, nec iis quibuslibet, sed quos maximè obstringebat ad eam iuuandam officij ratio, nedum à quibus minimè omnium impedimenta metui oporteret.

Goam applicuerat Gaspar Indiarum Archiepiscopus, anno post sexagesimo desinente: adiere ad illum salutandum Æthiopiæ Patriarcha, & Episcopus Niceæ vterque de Societate cum primariis octo Collegij Patribus, at is primo accessu, & affatu, proferre se valdè à nobis alienum, queri statim, apud nos illum interisse primæ hæc humilitatis nostræ florem quæ Societatem in Lusitaniâ, & Indias tulerat; argumento dare, in Lusitania fundatam à Principe Henrico Vniuersitatem Eborensis, nobisque commissam, quod ipse iudicabat, modestè ab Societate declinandam fuisse: de Indiis tunc quidem flere; postmodum vero erumpere acriùs, alia occasione; & quam voluisset intelligi, demissionis iacturam apertius edere, nempe illos baptismi celebrandi ornatus tam splendidos, tantum numerum catechumenorum, tot simphoniacos, concursus populi ad spectandum tantos, Proregis demum præsentiam: ad hæc nobis deinceps, solennibus iis interdicere, quæ sui esse iuris, non nostri assererebat: quod autè fouendæ, & agendæ nouorum Christianorum pietati, ædes sacras nostri permultas posuerant, illas sibi pro suis addictas voluit, nostrorum præfecturam illic degentium sibi velut prælato, etiam aiebat, religiosorum arrogauit: ad festas illas quod attinet celebritates lustrandorum, quas tantopere nolebat à nobis instrui, facile vt decuit optemperatum est; sed cum neque ab ipso, nec à nobis instituerentur, id consecutum est vt conuersiones ethnicorum antea numerosæ, prope nullæ iam essent. Quippe sancto ardori vni cuiuslibet subdendo, mirum quantum valuerat subiectis oculis plurimorum conspectus, qui mutua æmulatione diuina simul discebant mysteria, simul iis cum plausu initiabantur. Ac nobiles quidem infideles, præter illicia, quibus possunt honestè pièque concuti, vehementer mouebat cum Brachmanem cernerent vel Iogum (genus si quod aliud vsquam superbum & insolens) qui pridie nudipes, & putris linteï laciniis vilibus inuolutus per urbem ambularat; hodie purpura & serico insignem, torque fulgentem aureo, & in equo sublimem à Prorege accepto, cum eodem Prorege pari fronte Goa spectante procedere, obseruari, colique ab nobilitate Lusitana, hoc solum nomine quòd heri ethnicus, hodie Christianus: eandem in plebe infima vim

E e 3. - obtinere

51.
Archiepiscopo Goano, baptismi solennia vacante, cessat, conuersiones ethnicorum.

obtinuerant piæ quas diximus publici honoris illecebræ, quæ priusquam in more ponerentur, videbatur sibi gens rudis & barbara vilior fieri, cum incipiebat esse Christiana. Cæterum non tulit Dei benignitas tantum gloriæ suæ detrimentum, & sterilitatem animarum quæ olim millenæ, tunc ægrè denis plures renascebantur in longum produci. Pernecto in aulam de iussis Archiepiscopi nuncio, sua rebus facies reddiit. Appulere anno 1563. rescripta Sebastiani Regis, & Henrici Cardinalis: iussa restitui baptizandorum solennia, & nostrorum diligentia, nisi abnuerent committi; Brachmanes, & quiuus ethnici, conuersionum interturbandarum suspecti ex omni regia ditione coacti facessere. Quibus expellendis, ipsemet Archiepiscopus gnauiter institit & inhibitionis parum auspiciatæ quam sibi emptus à Brachmanis quorundam fauor abstulerat, visus est velle notam eluere: quas enim Mauris & Brachmanibus extrudendis difficultatum moles auaritia quorundam obiectabat, fortiter irrupit. Repetere ministeria intercepta Patres, sparsique latè regionem Euangelij semine infuderunt, cui tam beneficos influxus immisit Deus, vt diebus viginti, messem referrent trecentorum viginti nouem cathecumenorum, qui Prorege pompam decorante cum flore nobilitatis Lusitanæ, omni magnificentia veteris ornatu lustrati sunt, plaudente populo Proregis Constantini pia tempora rediisse, tenuitque mos idem deinceps, auctiore semper animarum prouentu. Sed tunc potissimum cum Vrbi Præfectus Lopes Vazius Secheira, & P. Franciscus Rodriguez, Sebastiani Regis Epistolam Goana omni ditione oppidatim, & pagatim claro præconio promulgarunt, qua sibi subiectos infidelium populos ad agnitionem veri Dei hortabatur, & professionem legis Christianæ.

52.
Milliones
militares
PP. Goano-
rum.

Descriptos hæcenus Goani Collegij labores, clausit illius Prouinciæ ambitus; excursionibus hic locus, quibus iidem Patres longinqua peragrarunt. Harum prima occurrit militaris; cum eductis in bellum copiis anno 1557. Idalcanus potentissimus regum continentis fœdus Lusitanis & fidem fregit, inde fines Canaræ prædari; Goæ aditus omnes præcludere, intercipere comæatus mercium & annonæ, ne qua opem ad vitam, vel ad potentiam opes acciperet, arctari vero vrbs referta ciuibus, magnis angustiis, & pessum itura, nisi arma statim mouisset Prorex Franciscus Barretus, conscripto milite Lusitano ad tria millia; educturus exercitum prius in S. Paulitemplum cum turmarum ducibus ad nos venit, vbi Deum precatus, in summum altaris conscendit gradum, & positis genibus solennem poposcit Patriarchæ adprecationem, eaque cum omni exercitu impertitus, nec satis pietati suæ, nec susceptæ expeditioni consultum credidit, nisi duos è nostris ad eam comites sibi assumeret. Lecti ad hoc duo Sacerdotes, ardens vterque actiuosa, & minimè trepida pietate, Petrus Almeida, & Ioannes Meschita: hic Pondam vsque ab ingressu in fines Idalcani primis ordinibus præibat equitans, & Christi de cruce effigiem lancea præferens; vt confligendum cum